

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

4. søndag i fastetiden – 3. april 2022

Prekentekest: Joh 6, 24-36

Lesetekst I: 5. Mos 8, 2-3

Lesetekst II: 1 Kor 10, 16-17

Ordet som gir liv

Prekentekestene i fastetiden skal hjelpe oss til å ha blikket festet på ham som er på vei opp til Jerusalem for å utføre sitt frelsesverk. «Se, vi går opp til Jerusalem» sier han til disiplene når de begir seg på vei for å feire påskehøytiden (Luk 18,31par). Også vi er på vei mot påske, og sammen med disiplene blir fasten en vandring hvor vi både ser og lytter til ham som ble den nye pakts påskelam.

Teksten vi har for oss er relativt lang, og har flere elementer som alene kan være sentrale tema for en preken. Vi må vokte oss for den overlessede preken! Hovedfokus er Jesus som livets brød, og så får omstendighetene avgjøre hvor mye vi kan ta med fra samtalen mellom Jesus og folket.

Sammenhengen er enkel å beskrive: Jesus har gjort et av sine mest omtalte og attraktive under, og de som har opplevd hva han gjorde med de fem brød og to fisker, vil ikke gi slipp på ham (v 14f). Det er ikke underlig å forstå. At Jesus drar over sjøen (går på vannet! v 19) til Kapernaum, hindrer dem ikke i å finne ham igjen. Jesus avviser dem ikke, men utfordrer dem på hva de egentlig er ute etter. Har de sett tegnet i brødet, eller kun sett brødet i tegnet? Jesus hadde stillet den fysiske sulten deres. Var det den eneste grunnen til at de fulgte etter ham? Har de ikke forstått at Jesus har en annen føde han ønsker å gi dem? Har de kun det fysiske livet her og nå for øyet? Vi får prøve oss selv på det samme spørsmålet, og lytte til Jesu tale om mat som gir evig liv. Det er den føde som Gud Far har gitt Jesus i oppdrag å rekke menneskene (v 27). Med brødunderet har Jesus nok en gang stått fram som Menneskesønnen, han som Gud har vedkjent seg, = satt sitt segl på (jfr v 50, 54, 58; se også Jes 55,1ff; Joh 4,14).

At en må arbeide for maten, er noe alle vet. Så folkets spørsmål om hva de skal gjøre (v 28), er høyst forståelig. At «himmelsk mat» i enkelte rabbinske tekster brukes som betegnelse på Loven, kan muligens også spille inn. Kanskje de tenker at det er særskilte bud i loven Jesus har i tanke?

At de ber om enda et tegn (v 30) for å kunne tro, er jo ganske oppsiktsvekkende etter det underet de nettopp har vært vitner til. Sannsynligvis er det Jesu ord om Guds segl - Guds sendelse og anerkjennelse – som er så provoserende at de må ha enda et tegn for å kunne tro og akseptere at Jesus er den han sier han er. Israels identitet som folk bygger jo på Abrahamsløftet (1 Mos 12,1-3), Sinaipakten og oppfyllelsen av landløftet. Mannaen i ørkenen

(2 Mos 16,4ff, jfr Sal 78,24f) var i all ettertid et tegn på Guds nærvær og omsorg for sitt folk. Har Jesus noe tilsvarende å varte opp med?

Jesus minner dem om det som alltid må være i fokus: Det er Gud selv - og bare Han - som kan gi mennesker brød fra himmelen. Og Gud er Jesu Far. Som Menneskesønnen er Jesus kommet fra Gud til menneskene. Jødene på Jesu tid kunne sin Daniel og kjente beretningen om Menneskesønnen i Daniel 7,13f. Og i synagogegudstjenesten har de også hørt opplest teksten fra 5. Mos, hvor de minnes om mannaen i ørkenen og får høre: «Slik ville han la deg forstå at mennesket ikke lever bare av brød; mennesket lever av hvert ord som kommer fra Herrens munn» 5 Mos 8,3).

Livets ord er mer enn det som metter maven. Har folket forstått det, når de ber «Herre gi oss alltid dette brødet» (v 34)? Jesu respons i v 36 lar oss ane at han ikke gjenkjenner en levende tro bak deres bønn. De har sett Jesu under og hans makt. De har lyttet til undervisningen hans. Men de har ikke sett hva hans gjerninger og ord vitner om. Derfor griper de ikke rekkevidden av det som er vår teksts sentrale utsagn, ordet som i all ettertid har vært en bærestein i den kristne kirkes tro: «Jeg er livets brød. Den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri tørste» (v 35).

Dermed er vi ved veis ende i vår pretekst. Og vi har sett hva som ligger Jesus mest av alt på hjertet: Det er Han som er Livets brød. Det er Han som er Ordet som vi må lytte til og ta imot for å få evig liv. Og på fastevandringen mot påske skal vi nok en gang løfte fram evangeliet om Ham som ble en av oss, for at vi skal få det som bare han kan gi. Igjen minner vi hverandre om ikke å overlesse prekenen. Men selvsagt skal vi minne om nattverdbordet som inviterer oss til å komme - på ny og på ny - til ham som er livets brød, og som lar oss drikke av kalken med det blod han gav for oss. En åpen bibel og et dekket nattverdbord - det er møteplasser for oss som er på vandring gjennom livet og trenger mer enn å mette en sulten kropp.

Svein Granerud

Landsstyreleder, Den norske Israelsmisjon

Svein.Granerud@normisjon.no